

UNAMA

United Nations Assistance Mission in Afghanistan

Strategic Communications

<http://unama.unmissions.org>

گزارش‌دهی به شورای امنیت ملل متحد توسط نماینده ویژه سرمنشی

برای افغانستان، آقای نیکولاس هیسوم

(چنانچه ایراد گردید)

نیویورک، ۱۸ دسامبر ۲۰۱۴

آقای رئیس و اعضای محترم شورا،

مایلم سخنانم را با ابراز صمیمانه‌ترین تسلیت‌های خود، از سوی خانواده ملل متحد در افغانستان، به مردم پاکستان آغاز کنم؛ مردمی که دو روز پیش داغدار یک فاجعه ملی بی‌رحمانه شدند. حمله به کودکان مکتب حمله‌ای است که هرگز قابل توجیه نیست.

آقای رئیس،

در آخرین جلسه گزارش‌دهی شورای امنیت، نتایج انتخابات هنوز اعلام نشده بود و کشور در میانه یک بحران سیاسی طولانی مدت قرار داشت. با خرسندی گزارش می‌دهم که از آن زمان تاکنون پیشرفت چشمگیری حاصل شده است. یک توافق سیاسی به امضا رسیده، نامزدهای پیروز انتخابات ریاست‌جمهوری و شوراهای ولایتی اعلام شده‌اند و دولت خود را به اجرای برنامه‌ای بلندپروازانه برای اصلاحات در عرصه حکمرانی متعهد کرده است.

یوناما از گذار سیاسی مسالمت‌آمیز بسیار دلگرم شده است. هرچند روند انتخاباتی طولانی و دشوار بود، حاصل آن رهبری‌ای است که مشروعیت دارد، به‌تازگی از مردم مأموریت گرفته و از حمایت گسترده برخوردار است. شایسته است از رئیس‌جمهور غنی و رئیس اجرایی عبدالله به‌خاطر تعهد مستمرشان برای کارآمد ساختن ترتیبات حکومت وحدت ملی تقدیر شود. آنان در تعهد اعلام‌شده‌شان به شراکتی که ایجاد کرده‌اند، تصریح کرده‌اند که این شراکت انتخاب خود آنان است، نه امری تحمیلی. احساس هدف مشترک و تعهدات روشن آنان به اصلاحات، مبارزه با فساد و رشد اقتصادی پایدار، امیدی تازه و حس ملموس انتظار را در میان مردم افغانستان برانگیخته است.

توافق سیاسی پس از انجام یک بررسی دقیق بی‌سابقه ۱۰۰ درصدی از یک انتخابات مبتنی بر برگه‌های رأی حاصل شد. این اقدام دشوار، که بی‌عیب و نقص هم نبود، به‌گونه‌ای طراحی شده بود که جامع، دقیق، مستقل و شفاف باشد. این روند با رعایت بهترین رویه‌های بین‌المللی موجود انجام شد و با وجود کاستی‌ها، نه جانبدارانه بود و نه سلیقه‌ای؛ و شالوده مذاکرات توافق سیاسی بعدی را فراهم می‌کرد.

آقای رئیس،

یوناما همچنان متقاعد است که هیچ راه بهتری برای پیش رفتن جز تشکیل حکومت وحدت ملی وجود نداشت. توافق میان دو نامزد به بحرانی سیاسی پایان داد که اگر حل‌وفصل نمی‌شد، در بهترین حالت کشور را دچار دودستگی می‌کرد و در بدترین حالت می‌توانست چرخه‌های گذشته منازعه را دوباره شعله‌ور سازد. رئیس‌جمهور غنی و رئیس اجرایی عبدالله دریافتند که این

مقطع بیش از هر چیز به دولتمردی نیاز دارد، نه بازی‌های سیاسی، و خود نیز گفته‌اند که انتخاب پیش‌رویشان این بود: یا با هم شنا کنند، یا جداگانه غرق شوند.

با این همه، اکنون از رهبران سیاسی می‌خواهم روند انتصاب و تأیید مقام‌های ارشد دولتی را به سرانجام برسانند. کابینه‌ای که از نظر سیاسی نماینده باشد و در عین حال بر شایستگی استوار باشد، می‌تواند اعتماد مردم را تقویت کند که دولت قصد دارد به وعده‌های خود عمل کند. چنین کابینه‌ای کارآمدی ترتیبات حکومت وحدت ملی را نشان خواهد داد و این پیام را خواهد رساند که دولت جدید آماده حکومت‌داری است.

آقای رئیس،

پیش از برگزاری کنفرانس لندن درباره افغانستان، بسیاری در جامعه بین‌المللی از خود می‌پرسیدند که موفقیت آن چگونه سنجیده خواهد شد. اجماع گسترده بر این بود که این کنفرانس باید هم تعهدی روشن از سوی دولت نسبت به اصلاحات حیاتی ارائه کند و هم از سوی جامعه بین‌المللی، تعهد پایدار آن به افغانستان را مورد تأیید مجدد قرار دهد. خرسندم گزارش دهم که هر دو هدف تحقق یافت. سند دولت با عنوان "تحقیق خوداتکاپی" برنامه‌ای سنجیده، جسورانه و بسیار ضروری از اصلاحات را ترسیم می‌کند. تأکید این سند بر پاسخ‌گویی عمومی، شفافیت و حقوق بشر، بازتاب‌دهنده بسیاری از موضوعاتی است که جامعه مدنی افغانستان بر آن‌ها پافشاری کرده است.

برای حفظ شتابی که کنفرانس لندن ایجاد کرد، دولت افغانستان باید برای غلبه بر دشواری‌های کنونی بودجه‌ای خود دست به اقدام بزند. به دلیل کاهش بیشتر درگردآوری عواید، وضعیت مالی به نظر وخیم‌تر از آن است که در بحث‌های سیاستی لندن ترسیم شد. دریافت کمک اضطراری دونه‌ها در ماه نوامبر به دولت کمک کرده است تا هزینه‌های کلیدی را تا ماه دسامبر پوشش دهد. با این حال، مشکل اساسی حل نشده است. بدهی‌های معوق قابل توجهی ناگزیر به بودجه بعدی منتقل خواهد شد. این وضعیت پایدار نیست و خطر آن را دارد که آجندای توسعه‌ای دولت و مسیر کشور به سوی ثبات را از ریل خارج کند. جامعه بین‌المللی باید برای تدوین و اجرای اقدامات مشخص جهت عملی‌ساختن آجندای اصلاحات دولت، به موقع و پیش از نشست آتی مقام‌های ارشد پس از کنفرانس لندن، با دولت افغانستان همکاری کند.

دولت جدید تعهد کرده است اصلاحات حقوقی، نهادی و سیاستی لازم را برای تداوم دستاوردهای به‌دست آمده، که با تلاش فراوان در زمینه حقوق زنان طی ۱۲ سال گذشته حاصل شده‌اند، به اجرا بگذارد. یوناما همچنان تأکید خواهد کرد که پاسداری و ارتقای حقوق زنان، گامی اساسی در مسیر صلح و توسعه است. در همین راستا، از تعهد رئیس‌جمهور غنی برای گماشتن شمار قابل توجهی از زنان در سمت‌های ارشد دولتی استقبال می‌کنم.

گام‌های نخستینی که دولت برای مبارزه با فساد برداشته است نیز باید مورد اذعان قرار گیرد. این گام‌ها اراده حکومت وحدت ملی را برای پایان دادن به مصونیت از مجازات کسانی که منابع ملی را به سود خود تصاحب کرده‌اند، نشان داده است. این تلاش‌ها باید با اقداماتی همراه شود تا اثرات مخرب اجتماعی و سیاسی اقتصاد غیرقانونی رو به گسترش و تجارت مواد مخدر کاهش یابد. اظهارنظر بیشتر در این باره را به مدیر اجرایی دفتر مقابله با مواد مخدر و جرایم ملل متحد (UNODC)، یوری فدوتوف، واگذار می‌کنم.

آقای رئیس،

چنان‌که از تعاملات منطقه‌ای اخیر رئیس‌جمهور پیداست، دولت جدید اهمیت تقویت روابط با همسایگان را به رسمیت می‌شناسد. افغانستان به‌واسطه موقعیت جغرافیایی خود، نقش مهمی در رشد و ثبات منطقه دارد. این کشور می‌تواند به‌عنوان یک پل زمینی بالقوه میان آسیای مرکزی و آسیای جنوبی عمل کند. یوناما با همسایگان شمالی افغانستان رایزنی خواهد کرد که نگرانی‌های امنیتی آنان بیش از آن‌که با سخت‌کردن مرزها تأمین شود، از طریق اتصال‌پذیری و تجارت با افغانستان بهتر تحقق می‌یابد.

ما اطمینان داریم که توافق‌های اخیر با آذربایجان، چین، پاکستان و ترکیه، و نیز گسترش شبکه منطقه‌ای انرژی و ترانسپورت، می‌تواند به افزایش تجارت و همکاری میان افغانستان و همسایگانش بینجامد. این امر به نوبه خود اشتغال و عواید دولت را

تقویت خواهد کرد و در نهایت به ثبات بیشتر منجر می‌شود. ایجاد چنین فرصت‌هایی کمک خیریه نیست؛ بلکه در راستای منافع خود همه همسایگان افغانستان است.

اعلامیه اخیر بیجینگ، حمایت منطقه را از آشتی به موقع و به رهبری افغان‌ها به گونه رسمی ثبت کرد. این امر نشان‌دهنده آن است که حمایت ذی‌نفعان منطقه‌ای برای هر روند صلحی ضروری است. از تجدید تعامل چین در این زمینه باید استقبال کرد. سفر رئیس‌جمهور غنی به پاکستان، و پس از آن تبادل سفرهای مقام‌های ارشد به کابل و اسلام‌آباد، راه را برای گفت‌وگویی سازنده‌تر و آینده‌نگر هموار کرده و زمینه همکاری نزدیک‌تر میان دو کشور را فراهم خواهد ساخت.

آقای رئیس،

ثبات و رفاه، به‌سادگی، در نبود صلح پایدار دست‌یافتنی نخواهد بود. در نهایت، راه‌حل منازعه در افغانستان بیش از آن که نظامی باشد، سیاسی است. خود رئیس‌جمهور غنی این موضوع را روشن ساخته و از کسانی که با دولت مخالفت دارند دعوت کرده است تا برای حل منازعه وارد گفت‌وگوی بین‌الافغانی شوند. از این تعهد به گفت‌وگوی مستقیم میان دولت و مخالفان مسلح در چارچوب روند صلح به رهبری افغان‌ها باید استقبال کرد. یوناما آماده است از آشتی ملی و روندهای سیاسی به رهبری و مالکیت افغان‌ها حمایت کند و در پشتیبانی از این امر، با مشورت کامل با دولت، با همه طرف‌ها تعامل خواهد کرد.

ضرورت دستیابی به یک راه‌حل صلح‌آمیز برای منازعه، با توجه به هزینه هولناک انسانی‌ای که مردم عادی افغانستان متحمل می‌شوند، برجسته‌تر می‌گردد. تا تاریخ ۳۰ نوامبر، یوناما در سال جاری بیش از هر سال کامل دیگری از زمان آغاز ثبت آمار در سال ۲۰۰۸، موارد مرگ‌ومیر و زخمی‌شدن غیرنظامیان را ثبت کرده است. تلفات غیرنظامیان در مجموع نسبت به سال گذشته ۱۹ درصد افزایش یافته و این رقم در مورد کودکان ۳۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این تلفات عمدتاً ناشی از درگیری‌های زمینی میان طرف‌های منازعه، مواد انفجاری دست‌ساز، و حملات انتحاری و حملات پیچیده‌ای بوده است که توسط نیروهای ضد دولت انجام شده‌اند.

افزایش هدف‌گیری بازارها، ماین‌پاکان مصروف پاک‌سازی مهمات منفجرناشده، و رویدادهای گوناگون ورزشی و فرهنگی، از تغییر رویکرد عناصر ضد دولت حکایت می‌کند. به‌عنوان نمونه، حمله انتحاری ۲۳ نوامبر بر جمعیت بزرگی که برای تماشای مسابقه والیبال در پکتیکا گرد آمده بودند، دست‌کم ۵۳ غیرنظامی، از جمله ۲۱ کودک، را کشت.

هم‌زمان با آن که نیروهای امنیتی افغانستان رهبری حفاظت از جمعیت غیرنظامی را بر عهده می‌گیرند، نیروهای بین‌المللی باید در همکاری با نیروهای امنیتی و دفاعی ملی افغانستان (ANSF) برای کاهش پیامدهای ویرانگر منازعه بر غیرنظامیان، همچنان متعهد و فعال باقی بمانند.

می‌توانم گزارش دهم که یوناما همچنان با طالبان در مورد موضوع حیاتی مسئولیت‌پذیری در قبال تلفات غیرنظامیان و جلوگیری از وقوع آن، در تعامل و گفت‌وگو است.

آقای رئیس،

با پایان مأموریت آی‌ساف (ISAF)، می‌خواهم سهم تمامی کشورهای عضو مشارکت‌کننده را به رسمیت بشناسم و به کسانی ادای احترام کنم که در راه دستیابی به افغانستانی صلح‌آمیز و مستقل، جان خود را فدا کرده‌اند.

دولت اکنون مسئولیت کامل امنیت کشور را بر عهده گرفته است. نیروهای امنیتی و دفاعی ملی افغانستان با عزم و شجاعت با چالش‌های شورش‌گری روبه‌رو می‌شوند، اما با هزینه‌ای سنگین. در این راستا، تصمیم مشترکی که ناتو و دولت افغانستان برای آغاز مأموریت حمایت قاطع از تاریخ ۱ جنوری ۲۰۱۵ اتخاذ کردند، و نیز قطعنامه این شورا در حمایت از آن مأموریت، از اهمیت حیاتی برخوردار است. کمک‌های امنیتی بین‌المللی پایدار و قابل پیش‌بینی، حیاتی است.

افزایش اخیر رویدادهای امنیتی موجب نگرانی است. هنوز برای ارزیابی این که آیا این افزایش هم‌زمان با خروج نیروهای نظامی بین‌المللی زمان‌بندی شده است یا "وضعیت عادی جدید" به‌شمار می‌رود، زود است. یوناما خود در حال بازنگری تدابیر امنیتی‌اش است، اما فعالیت‌هایش را محدود نمی‌کند.

آقای رئیس،

وقتی افغان‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری و شوراهای ولایتی در چنین شمارگسترده‌ای رأی دادند، بر پایه باور خود عمل کردند که انتخابات آینده‌ای بهتر را رقم خواهد زد. اما بن‌بست سیاسی پس از آن، بسیاری را واداشته است ارزش روند دموکراتیک را زیر سؤال ببرند. بنابراین، مسئولیت دولت است که رأی‌دهندگان افغان را قانع کند که اصلاحات به‌گونه قانونی تصویب‌شده، انتخاباتی کم‌تقلب‌تر را به ارمغان خواهد آورد.

یکی از نخستین گام‌ها این خواهد بود که دولت با اعلام تاریخ‌های واقع‌بینانه برای برگزاری انتخابات پارلمانی و شوراهای ولسوالی، به تقویم انتخاباتی قطعیت ببخشد. همچنین یادآور می‌شویم که توافق‌نامه سیاسی امضا شده میان آن دو، انجام اصلاحات جامع انتخاباتی را پیش از انتخابات ولسی‌جرگه و شوراهای ولسوالی، که برگزاری آن‌ها برای سال ۲۰۱۵ پیش‌بینی شده بود، مقرر می‌دارد. ما قویاً دولت را تشویق می‌کنیم از فرصتی که این روند اصلاحات فراهم کرده است بهره‌گیرد تا مردم افغانستان را به‌گونه‌ای شفاف و مشورتی درگیر سازد؛ امری که می‌تواند به تقویت اعتماد آنان به نهادهای انتخاباتی بینجامد.

آقای رئیس،

همچنین مایلم از سلف خود، نماینده ویژه سرمنشی (SRSG) آقای یان کوبیش، به‌خاطر رهبری یوناما در یکی از دشوارترین دوره‌های گذار سپاسگزاری کنم. او مأموریتی را به‌جا گذاشته است که نزد مردم افغانستان از احترام و اعتبار بالایی برخوردار است.

در ۱۳ سال گذشته، جامعه بین‌المللی حمایتی بی‌سابقه نظامی، مالی و سیاسی از افغانستان به عمل آورده است. با پایان یافتن گذارهای سیاسی و امنیتی، شیوه‌ها و قالب‌های این حمایت ناگزیر تکامل خواهد یافت و دگرگون خواهد شد؛ به‌ویژه از آن رو که این شورا در سال آینده مأموریت یوناما را بار دیگر مورد بازنگری قرار خواهد داد. با این همه، آنچه تغییر نخواهد کرد، هدف مشترک افغانستان صلح‌آمیز، مستقل و روزبه‌روز برخوردارتر از رفاه است.

از توجه شما سپاسگزارم.
